HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Rockefellerova 7
HR-10000 Zagreb
T: +385 1 4863 222
F: +385 1 4863 366
www.hzjz.hr

Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Zagreb, 13. svibnja 2020.

Upute za provedbu praktičnih vježbi, dopunske nastave, popravnih i razlikovnih ispita u srednjim školama te obrana završnog rada u srednjim strukovnim školama svibanj/lipanj 2020.

Upute su izrađene u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih i Agencijom za odgoj i obrazovanje

Uvod

Nastava na daljinu, ako je moguća. Preporučuje se da se nastava u srednjim školama, kada god je to moguće, i dalje obavlja na daljinu, kao i sve prateće aktivnosti (sastanci, vježbe, konzultacije). Praktične vježbe koje se ne mogu provesti posredstvom tehnologije, mogu se provesti u školi ili kod poslodavca uz poštovanje svih epidemioloških uvjeta.

Smanjeni broj učenika i kandidata. S epidemiološkog stajališta, ispite, vježbe, praktičnu i dopunsku nastavu, popravne i razlikovne ispite u srednjim školama (uključujući i umjetničke škole) te obranu završnog rada u srednjim strukovnim školama preporučljivo je organizirati na način da se tako organizira na razini škole kako bi se smanjio broj pristupnika (učenika ili kandidata) koji u istom terminu (danu) dolaze u ustanove. Na taj će se način rasteretiti javni prijevoz, omogućiti održavanje veće distance (2 m razmaka) te organizacija praktičnih vježbi i polaganja ispita u izdvojenom prostoru za veći broj pristupnika (vidjeti dalje u tekstu).

Kod održavanja bilo kakvih spomenutih aktivnosti u prostoriji preporučuje se da u prostoriji ne bude više od 10 učenika i nastavnika. Kod praktičnih vježbi i ispita preporučuje se da se jednom formirana grupa čim manje susreće i miješa s drugim grupama te da se učenici ne zadržavaju u hodnicima, zajedničkim prostorijama ili na dvorištu. U svakoj školi dežurni nastavnik ili drugi zaposlenik o tome treba voditi računa.

Pauze i čišćenje prostora. Predlaže se da se veće aktivnosti organiziraju s pauzama od barem 30 minuta između aktivnosti kako bi se mogla provesti primjerena higijena prostorija i provjetravanje te osigurati dovoljno vremena za ulazak i izlazak učenika iz ustanove uz održavanje razmaka od 2 metra.

Zabrana pristupa u slučaju simptoma akutne respiratorne bolesti. Tijekom epidemije koronavirusa stručnoj praksi, praktičnoj nastavi, ispitima i obrani završnog rada može pristupiti isključivo pristupnik koji ne pokazuje znakove akutne respiratorne bolesti, a koja se može očitovati sljedećim simptomima: povišena tjelesna temperatura, kašalj, poteškoće u disanju, poremećaj osjeta njuha i okusa i sl.

Osim toga, stručnoj praksi, praktičnoj nastavi i ispitima ne može pristupiti pristupnik kojemu je izrečena mjera samoizolacije te kod kojeg je utvrđena zaraza COVID-19. Međutim, kad god je to moguće ispit se može održati online ili se učeniku mora omogućiti drugi rok.

Pristupnicima kojima će se uskratiti obrana završnog rada iz bilo kojeg od ta dva razloga treba omogućiti polaganje u drugom terminu prema uputama Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Dezinfekcija prostora. Mjesto održavanja praktične i dopunske nastave, vježbi i ispita i pripadajuće prostorije potrebno je svaki dan prije dolaska temeljito oprati i ako je moguće dezinficirati, uključujući i sanitarne prostorije. Neposredno prije dolaska učenika preporučuje se provjetravanje prostorija (ulazak i cirkulacija svježeg zraka u trajanju od najmanje pola sata). U svim sanitarnim čvorovima treba osigurati sapun i jednokratne ručnike (papirnate ubruse) za ruke, te koš za otpad s poklopcem.

Fizičko distanciranje učenika. Dolazak učenika na aktivnosti u školu treba organizirati na način da se učenici ne grupiraju pri dolasku (izvan i unutar ustanove poželjan je fizički razmak od 2 metra). Kandidate treba prije dolaska na obranu završnog rada upozoriti da ponesu pribor koji im je potreban za obranu i da si prije dolaska izmjere tjelesnu temperaturu.

Izjava pristupnika/djelatnika i dopuštanje ulaska u ustanovu

Sadržaj izjave:

- ime, prezime (učenici navode razredni odjel koji pohađaju, kandidati navode OIB),
- izjavljujem da nemam znakove akutne respiratorne bolesti koja može uključivati: povišenu tjelesnu temperaturu, kašalj, poteškoće u disanju, poremećaj osjeta njuha i okusa te izjavljujem da neću pristupiti ispitima ili vježbama te ući u ustanovu ako ću u vrijeme polaganja ispita imati navedene simptome,
- izjavljujem da mi nije propisana mjera samoizolacije, da nemam saznanja da sam zaražen(a) s novim koronavirusom te da neću pristupiti ispitima ili vježbama te ući u ustanovu ako mi bude izrečena mjera samoizolacije ili ako ću imati saznanja da sam zaražen(a) s novim koronavirusom u vrijeme polaganja ispita.

Prikupljanje izjava. Preporučuje se da izjave prikupe nastavnici ili drugi djelatnici škole svaki dan prije početka prve aktivnosti u tom danu ili e-korespondencijom prethodnog dana.

Izjava je preduvjet za ulazak u ustanovu. Svrha izjave je informirati sve pristupnike i djelatnike da u slučaju gore navedenog ne mogu sudjelovati na vježbama, praktičnoj i dopunskoj nastavi, ispitima i obrani završnog rada u školi. Ovu izjavu obavezno treba prikupiti od svakog sudionika prije njegove prve aktivnosti taj dan. Prije ulaska u ustanovu pristupnik zaduženoj osobi daje na uvid osobnu iskaznicu te od nje saznaje u kojoj prostoriji ima vježbe, praktičnu nastavu, obranu završnog rada ili pisanje ispita, ako tu informaciju prethodno nije dobio elektroničkim putem.

Maske i rukavice za osoblje. Osobe koje provjeravaju osobne iskaznice i izjave moraju nositi masku i imati rukavice, radi zaštite sebe i drugih. Nakon završetka postupka rukavice se skidaju i bacaju u koš za smeće s poklopcem. Zatim treba temeljito oprati ruke tekućom vodom i sapunom u trajanju od 20 sekundi.

Dezinficijens za ruke. Na ulazu u ustanovu treba smjestiti dozator s dezinficijensom kako bi svaki pristupnik mogao dezinficirati ruke. Pristupnik zatim nastavlja ravno prema ispitnoj prostoriji u kojoj piše ispit prisustvuje vježbama ili obrani završnog rada.

Obavješćivanje liječnika. Kandidat koji u razdoblju u kojem ima obranu završnog rada ili popravne ispite razvije gore opisane respiratorne simptome dužan je o tome telefonom obavijestiti liječnika obiteljske medicine, učenik je dužan obavijestiti liječnika obiteljske medicine i školskog liječnika (obavještavanje epidemiološke službe slijedi prema indikaciji).

Kretanje pristupnika. Kretanje pristupnika u ustanovi nastojat će se organizirati na način da pristupnici, ako to nije nužno, sami ne otvaraju ni ne zatvaraju vrata. Pristupnik na obavijesti izvješenoj pred vratima prostorije u kojoj piše ispit saznaje koje je njegovo mjesto u učionici te zauzima to mjesto.

Pisani ispit. Pisani ispit provodi se u dovoljno velikoj prostoriji iza zatvorenih vrata i, ako je moguće s obzirom na buku i vremenske prilike, s otvorenim prozorima (izuzetak je slušni dio ispita stranih jezika, kada je potrebno zatvoriti prozore kako bi se smanjio rizik od buke). Pristupnike na stolu dočekuje ispitni materijal, kako bi se smanjila interakcija ljudi u istoj prostoriji. Ako je moguće, pristupnici ulaze jedan po jedan tako da prvi ulazi pristupnik koji sjedi na najudaljenijem mjestu u prostoriji, gledajući s vrata, i tako redom. Razmak među pristupnicima, dežurnim nastavnicima i voditeljima u ispitnoj prostoriji treba biti najmanje 2 metra.

Usmeni ispit. Usmeni dio ispita i/ili demonstracija vještina odnosno obrana završnog rada održava se u zasebnoj prostoriji koja po mogućnosti ima vanjske prozore koji su otvoreni tijekom održavanja ispita, a vrata prostorije su zatvorena tijekom ispita. Grupa nastavnika i učenika pritom ne smije biti veća od 10 i mora se održavati razmak od 2 metra između svih sudionika.

Vježbe, praktična i dopunska nastava. Održavanja vježbi i praktične i dopunske nastave obavlja se u grupi koja po mogućnosti nije veća od 10 sudionika (učenici i nastavnici) i vodi se računa o tome da prostorija bude dovoljno velika da se može održavati primjereni razmak. Prostorija se svaki dan čisti, a prije ulaska učenika i provjetrava. Po mogućnosti, prozori tijekom cijele vježbe trebaju biti otvoreni, a vrata zatvorena.

Dopušteni predmeti. Tijekom pisanja ispita, pristupnici na radnome stolu smiju imati samo osobnu iskaznicu, pribor za pisanje propisan ispitnim katalogom za svaki predmet, vlastitu kemijsku olovku, bočicu s vodom i ispitne materijale. Sve ostale stvari (mobilne uređaje…) pristupnik stavlja u svoju torbu koju odlaže na za to predviđeno mjesto u ispitnoj prostoriji ili izvan nje. Ako zbog zdravstvenog stanja pristupnik treba tijekom pisanja ispita konzumirati hranu ili slatkiše, odlaže ih na stol voditelja ispitne prostorije i, po potrebi, konzumira ih izvan ispitne prostorije.

Ustanova priprema određeni broj kemijskih olovaka za one pristupnike koji su ih zaboravili ponijeti na ispit. Tu kemijsku olovku pristupnik nakon ispita odnosi sa sobom.

Izlazak pristupnika. Po završetku pisanja ispita pristupnik odlaže ispitni materijal na rub stola i dizanjem ruke obavještava dežurnog nastavnika da je završio. Sve što je donio pristupnik odnosi sa sobom kada napušta ispitnu prostoriju (kemijsku olovku, osobnu iskaznicu, pribor za pisanje, bočicu s vodom, lijekove i ostatke hrane ili slatkiša). Preporučuje se da se izlazak pristupnika iz ispitne prostorije i ustanove organizira tako da izlaze jedan po jedan, i to tako da prvi izađe pristupnik koji je najbliži vratima. Međutim ako netko ranije završi ili odustane od pisanja ispita, treba mu omogućiti izlazak iz prostorije. Pri izlasku iz ustanove pristupnici dezinficiraju ruke koristeći dozatore s dezinficijensima na ulazu odnosno izlazu iz ustanove. Pristupnike treba podsjetiti da i nakon završetka ispita trebaju držati razmak, da se ne zadržavaju u grupama i da ne ostvaruju bliske međusobne kontakte.

Ako to prostorni uvjeti dopuštaju, polaganje ispita treba organizirati na način da voditelj i dežurni nastavnik u ispitnoj prostoriji cijelo vrijeme održavaju razmak od 2 metra od pristupnika i međusobno.

Čišćenje prostorija nakon ispita. Po završetku ispita prostorije treba očistiti (pod se pere uobičajenim deterdžentom za pranje, a površine koje su se dodirivale (kvake, stolovi i slično) peru se i zatim dezinficiraju. Prostorije se dobro provjetravaju (prozori se drže širom otvorenima najmanje 30-ak minuta).

Nošenje maski. Ako se provedba ispita može organizirati na opisani način, nošenje maski ili drugih pokrivala za usta i nos kod pristupnika i svih koji sudjeluju u provedbi ispita ili vježbi nije nužno, ali se preporučuje. Posebno se preporučuje nošenje maski (kao i rukavica) svim osobama i djelatnicima zaduženima za provjeru osobnih iskaznica i prikupljanje izjava prije ulaska u ustanovu, kao i kod drugih zaduženja za koja se

pretpostavlja da neće biti moguće držanje razmaka od 2 m (primjerice kod prikupljanja ispitnog materijala). Nošenje maski je obavezno u specifičnim situacijama koje su navedene u nastavku ovih uputa.

Mjere opreza prije ispita. U danima prije svakog ispita, svi pristupnici, djelatnici uključeni u provedbu obrane završnog rada pridržavaju se što je više moguće pravila kojima se smanjuje mogućnost zaraze (izbjegavanje trgovina, mjesta većeg okupljanja ljudi, javnog prijevoza, kućnih druženja, dosljedno provođenje socijalne distance i higijene i sl.).

Ako imaju povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašlja i kratkog daha, djelatnici, učenici i druge osobe ne ulaze u unutarnje odnosno vanjske prostore (dvorište, vrt, igralište) ustanove u kojoj se provode ispiti, praktična nastava, vježbe ili obrana završnog rada. To osobito vrijedi ako postoji mogućnost da su bili izloženi kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaraženi s COVID-19 odnosno ako su u samoizolaciji.

Uputa za korištenje dezinficijensa za ruke

- prije korištenja dezinficijensa preporučuje se pranje ruku sapunom i tekućom vodom, posebice kada su ruke vidljivo zaprljane (postupak pranja traje 20 sekundi),
- kada nije moguće oprati ruke sapunom i vodom, potrebno ih je dezinficirati dezinficijensom za ruke,
- sredstvo za dezinfekciju treba nanijeti na suhe i čiste dlanove u količini od 1 do 2 ml (obično jedan potisak, ili prema uputama proizvođača),
- dlanove i područje između prstiju treba protrljati dok se ne osuše, a sredstvo nije potrebno ispirati,
- treba paziti na dostatnu upotrebu dezinficijensa za ruke i obavezno javiti zaduženoj osobi kada je sredstvo u dozatoru pri kraju, kako bi se osiguralo novo.

Prilagodba tehnologije na ispitima i vježbama

Pravo na stručnu podršku pomagača. Pristupnik kojemu je neophodna podrška pomoćnika u nastavi ili stručnog komunikacijskog posrednika odnosno roditelja ili osobnog asistenta ima pravo na takvu pomoć. Pritom pomagač treba poštovati sve navedene obaveze za osobe uključene u provedbu ispita, vježbi ili praktične nastave i ubraja se u ukupan broj osoba koje mogu biti prisutne u prostoriji (držanje razmaka, pojačana higijena, korištenje maski i rukavica u skladu sa zdravstvenim stanjem pristupnika i sl.).

Osobe s teškoćama. Pristupnici s teškoćama ili težim zdravstvenim smetnjama koji koriste neku drugu vrstu opreme ili pomagala imaju je pravo donijeti i odnijeti sa sobom, ako nije drugačije dogovoreno.

Stručna praksa i praktična nastava. Oblici učenja temeljenog na radu u svijetu rada, poput stručne prakse i praktične nastave kod poslodavca, mogući su ako ne postoji način da se posao radi od kuće ili u školi, uz poštovanje svih epidemioloških uputa koje vrijede za dotičnu djelatnost. Pritom poslodavac treba osigurati prikupljanje propisanih izjava učenika svaki dan stručne praske.

Posebni uvjeti za učenike s kroničnim bolestima

Za učenike s kroničnim bolestima koje možda predstavljaju veći rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19 (učenici s respiratornim, kardiovaskularnim, malignim bolestima, dijabetesom, imunodeficijencijama, učenici s većim tjelesnim/motoričkim oštećenjima) potrebno je omogućiti veći fizički razmak i nošenje medicinske maske. Ako učenik zbog zdravstvenog stanje ne može nositi masku, sve osobe koje moraju biti prisutne u istoj prostoriji koriste medicinsku masku.

Nošenje maski za lice. Preporučuje se da ovi učenici preuzmu masku na ulazu u ustanovu, stave masku odmah prije ulaska u ustanovu, te je odnesu sa sobom nakon završetka ispita, vježbe ili obrane završnog rada. Pristupnici i djelatnici dužni su prije ispita proučiti upute o pravilnom korištenju maske na poveznici:

https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Maske-za-lice-1.pdf

Obavijest razrednika. Učenik je o navedenom zdravstvenom stanju dužan telefonom ili elektroničkim putem što ranije obavijestiti razrednika u školi, a najmanje jedan dan prije termina završnog ispita.

Završne preporuke

Ako nije moguće organizirati posao zbog većeg broja zaposlenika koji su u samoizolaciji, stožeri civilne zaštite (državni i lokalni) u koordinaciji s osnivačima mogu preraspodijeliti zaposlenike iz drugih odgojno-obrazovnih ustanova kako bi se osigurala kontinuirana provedba ispita odnosno obrana završnog rada u strukovnim školama.

Osigurana je kontinuirana nužna suradnja s osnivačem.

Za svaki zadatak, ravnatelj zadužuje jednu odgovornu osobu, a dnevnu evidenciju o gore navedenom vodi za to zadužena osoba.

Ove upute ne isključuju provođenje drugih preporuka sukladno aktualnoj i promijenjenoj epidemiološkoj situaciji.

Upute za čišćenje i dezinfekciju

Bez oboljelih od COVID-19:

- https://bit.ly/2VLkkt3

Osobe pod sumnjom ili oboljele od COVID-19:

- https://bit.ly/3d1WmiS

Napomena: Ove upute odnose se i na ustanove za obrazovanje odraslih te na polaznike formalnih programa obrazovanja odraslih.